

Pirstaloitunut mediakenttä, uutisten kaupallistuminen ja niiden ylitarjonta, sekä yleinen epäluulo toimittajia kohtaan. Mediamaailma kohtaa todellakin monia haasteita säilyttääkseen uskottavuutensa. Lukijoiden ja kuulijoiden luottamus pitää ansaita teoilla, jotka henkivät rohkeutta, uteliaisuutta ja kykyä tarkastella asioita monesta näkökulmasta. Ainakin tämän olen oppinut kuluvan vuoden aikana Århusissa. Sankaritoimittajan viittaa ei välttämättä sovitella sille äänekkäimmälle kynäheiluttajalle, vaan sille, jonka journalismi pohjautuu harkinnalle, perehtyneisyydelle ja kyvyille saattaa ihmisiä yhteen.

Tämä vuosi on ollut todella merkittävä koronatauteineen ja vaaleineen USA:ssa. Onkin ollut sangen mielenkiintoista ja opettavaista seurata tapahtumia miltei aitiopaikalta, sillä Constructive Institute Århusissa on mielestäni toiminut eräänlaisena laboratoriona, jossa päivän pieniä ja suuria uutisia olemme tutkineet, analysoineet ja yrittäneet vetää erilaisia johtopäätöksiä journalismin tilasta, sen haavoittuvuudesta ja sen tarpeesta uudistua. Vierailivat luennoitsijat ovat tuoneet omat näkökantansa julki ja monet heidän tarinansa ovat jättäneet lähtemättömän jäljen, oli se sitten toimittaja David Tradsin tokaisu "referoi, älä demonisoi" tai Aftonbladetin entisen kulttuuripäällikön Åsa Linderborgin toteamus, että #Metoo-myllerrys teki hänestä paremman ihmisen, mutta pelkurimaisemman toimittajan.

Itse työskentelen kulttuuritoimituksessa, jonka arki ei välttämättä pyöri suurien uutisaiheiden ympärillä. Uutishuoneen hektinen rytmi on minulle vierasta, mutta vuosi Århusissa on silti osoittanut, että kulttuuritoimittajakin voi omaksua ratkaisukeskeisen uutisjournalismin, joka huomioi vivahteet ja kannustaa keskusteluun. Mutta hetkinen! Juuri tätähän kulttuurijournalismi on parhaimmillaan: syventävää keskustelua, rakentavaa kritiikkiä ja pyrkimystä ymmärtää ja laajentaa maailmankuvaa taiteen kautta. Voisiko kulttuurijournalismi olla jopa uutisjournalismin jatke, joka selittää, syventää ja joskus myös provosoi kannanotoillaan?

Jutellessani kahden kulttuuritoimituksen esimiehen, Lisa Ireniuksen (Svenska Dagbladet) ja Björn Wimanin (Dagens Nyheter) kanssa havahduin ainakin heidän yksimieliseen toteamukseensa, että kulttuuri on se osio lehdestä, joka juuri nyt houkuttelee uusia lukijoita ja että pitkät hyvinkin henkilökohtaiset ja kantaaottavat kulttuuriartikkelit ovat lehtien luetuimpia.

Mitä tämä kertoo journalismin tilasta? Ainakin sen, että hyvälle journalismille aina löytyy tilaa, oli se sitten uutis- tai kulttuuritoimittajan tekemää.